

РОЗДІЛ II. ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

УДК 371.134:[371.124:793.3](47+574)

Ю. В. Горських

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ХОРЕОГРАФІЇ В КРАЇНАХ ПОСТРАДЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ

У статті висвітлено сучасний стан хореографічно-педагогічної освіти в країнах пострадянського простору; окреслено регіональні особливості підготовки майбутніх учителів хореографії у вищих навчальних закладах Республік Біларусь, Молдова, Казахстан, Російській Федерації та Україні; визначено місце казахського та мордовського народного танцю в загальному змісті освітніх програм з хореографії в Республіці Казахстан та Російській Федерації.

Ключові слова: *пострадянський простір, хореографічно-педагогічна освіта, Республіка Казахстан, Російська Федерація.*

Постановка проблеми. Сьогодні в умовах економічних і соціальних змін виникає гостра потреба суспільства в моральних, творчих особистостях, які мають високий рівень професійної культури. Засобом забезпечення цього виступає хореографічно-педагогічна освіта, яка з'являється на пострадянському просторі переважно в 90-х роках ХХ століття. Пострадянський простір є особливою соціальною та політичною реальністю, суперечлива цілісність якого зумовлена спільним історичним розвитком країн у межах СРСР. Аналіз міністерських документів і сайтів вищих навчальних закладів у країнах пострадянського простору дає змогу стверджувати, що в Республіках Білорусь, Казахстан, Молдова, а також у Російській Федерації й Україні діють педагогічні виші, які здійснюють підготовку вчителів-хореографів.

У Республіці Білорусь (РБ) та Республіці Молдова (РМ) хореографічно-педагогічна освіта здійснюється в столицях (м. Мінськ, м. Кишинів) та найбільших містах (м. Могільов (РБ)). У Республіці

Казахстан (РК) хореографічно-педагогічна освіта здійснюється на базі шести вишів (м. Алма-Ати, м. Шимкент, м. Кизилорда, м. Уральськ). Сьогодні в Російській Федерації (РФ) діють одинадцять вишів, що здійснюють хореографічно-педагогічну підготовку (м. Волгоград, м. Воронеж, м. Липецьк, м. Саранськ, м. Самара, м. Ставрополь, м. Тамбов, м. Новосибірськ, м. Томськ, м. Єкатеринбург). В Україні діє практично у два рази більше вишів, що готують учителів-хореографів, ніж у РФ. Сьогодні підготовка майбутніх учителів-хореографів України здійснюється майже в кожному обласному центрі.

Опис регіональних особливостей підготовки майбутніх учителів із хореографії в РБ та РМ є недоцільним через недостатню кількість вишів. Виклад результатів аналізу особливостей здійснення хореографічно-педагогічної освіти в Україні є досить об'ємним, тому заслуговує окремої статті. У свою чергу, географічне розташування РФ та РК дає змогу проаналізувати особливості підготовки вчителів-хореографів, виявити регіональні відмінності цього процесу.

Аналіз актуальних досліджень. У теорії та практиці хореографічно-педагогічної освіти дослідження були проведені сучасними науковцями *Республіки Білорусь*: Т. І. Болеславською, Б. О. Голишевичем, Ю. Ю. Захаріною, В. П. Ревою; *Республіки Молдова*: Л. Садовеї; *України*: Л. М. Андрощук, М. М. Вантухом, А. Є. Коротковим, Г. Ю. Ніколаї, О. Є. Ребровою, Н. А. Сегедою; *Російської Федерації*: культурологами О. Г. Бурнаєвим та А. М. Лесовиченко у сфері теорії та історії культури, педагогами М. О. Олейник, Б. М. Лазарєвим, Л. М. Слядневою, М. М. Юр'євою, Н. Ю. Перевишиною у сфері теорії та методики професійної освіти, фізичного виховання та ін., філологом Т. В. Кожевніковою, істориком Т. Ю. Жегульською; *Республіки Казахстан*: педагогами Л. М. Нарикбаєвою, Б. С. Тлеубаєвою, А. К. Кульбековою у сфері теорії та методики професійної освіти, мистецтвознавцями К. Д. Айткалієвою та ін..

Мета статті – висвітлити сучасний стан хореографічно-педагогічної освіти в країнах пострадянського простору, яка конкретизована в таких **завданнях**: охарактеризувати регіональні особливості підготовки майбутніх учителів хореографії в РБ, РМ, РК, РФ та Україні; порівняти місце національної хореографії в загальному змісті освітніх програм із хореографії РК та РФ.

Виклад основного матеріалу. Аналіз нормативних документів і низки сайтів вищих навчальних закладів країн пострадянського простору

виявив, що в РБ діє два виші, які здійснюють підготовку майбутніх учителів-хореографів: Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка (м. Мінськ) та Могілівський державний університет ім. А. А. Кулешова (м. Могілів). У свою чергу, в РМ хореографічно-педагогічна освіта здійснюється на базі Кишинівського державного педагогічного університету ім. Іон Крянге. У РФ майбутні вчителі-хореографи навчаються в Тамбовському державному педагогічному університеті ім. Г. Р. Державіна (м. Тамбов), Томському державному педагогічному університеті (м. Томськ), Поволзькій державній соціально-гуманітарній академії (м. Самара), Мордовському державному університеті ім. Н. П. Огарьова (м. Саранськ), Воронежському державному педагогічному університеті (м. Воронеж), Новосибірському державному педагогічному університеті (м. Новосибірськ), Ставропольському державному педагогічному університеті (м. Ставрополь), Волгоградському державному педагогічному університеті (м. Волгоград), Гуманітарному університеті (м. Єкатеринбург), Липецькому державному педагогічному університеті (м. Липецьк), Уральському державному педагогічному університеті (м. Єкатеринбург). В Україні хореографічно-педагогічна освіта здійснюється у близько двадцяти вишах, серед них Бердянський державний педагогічний університет (м. Бердянськ), Кіровоградський педагогічний університет ім. В. Винниченка (м. Кіровоград), Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів), Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького (м. Мелітополь), Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова (м. Київ), Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса), Полтавський національний педагогічний університет ім. В. Короленка (м. Полтава), Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми), Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (м. Умань), Харківський національний педагогічний університет (м. Харків) та ін. Регіональні особливості підготовки вчителів хореографії найбільш виражені в Республіці Казахстан і Російській Федерації.

Республіка Казахстан є державою, що знаходиться в Центральній Азії та в Східній Європі. Природні особливості, історія освоєння краю та сучасні соціально-економічні умови стали причиною територіальних особливостей у розвитку продуктивних сил. За спеціалізацією і рівнем комплексності на території країни виділяють Північний, Південний, Центральний, Східний і Західний Казахстан.

Хореографічно-педагогічна освіта здійснюється у двох економічно-географічних регіонах: Південному Казахстані та Західному Казахстані. *Південний Казахстан* є найбільш густонаселеним регіоном країни. Тут розташовані найбільші міста Казахстану – Алма-Ати і Шимкент. Після адміністративно-територіальної реформи 1997 року, до його складу входять Алматинська область, Жамбилська область, Південно-Казахстанська область і Кизилординська область. Підготовку вчителів з хореографії ведуть п'ять вишів регіону: Казахський національний педагогічний університет ім. Абая (м. Алма-Ати), Казахський державний жіночий педагогічний університет (м. Алма-Ати), Казахська національна академія мистецтв ім. Т.К. Жургенова (м. Алма-Ати), Південно-Казахстанський державний університет ім. М. Ауезова (м. Шимкент, Південно-Казахстанська обл.), Кизилординський державний університет ім. Корк Ата (м. Кизилорда). Усі ці навчальні заклади надають кваліфікацію бакалаврату за спеціальністю 050409 / 5В040900 – «Хореографія».

Західний Казахстан знаходиться в Східній Європі та Центральній Азії. До його складу входять: Актюбінська область, Західно-Казахстанська область, Мангістауська область і Атирауська область. Регіон межує на півночі з РФ, а на півдні – з республіками Узбекистан і Туркменістан. Підготовка майбутніх учителів-хореографів здійснюється на базі Західно-Казахстанського державного університету ім. Ахамбета Утемісова (м. Уральск, Західно-Казахстанська обл.).

Розвиток хореографічно-педагогічної освіти в Західному Казахстані ґрунтується на послідовному розвитку педагогічних традицій хореографічної освіти, накопичуванні автентичних напрацювань, які дали поштовх до зародження хореографічно-педагогічної освіти. Одним із основних напрямів хореографічного мистецтва в хореографічно-педагогічних закладах Республіки Казахстан є підготовка фахівців із національної хореографії [5, 15].

У Західно-Казахстанському державному університеті ім. Ахамбета Утемісова на факультеті «Культури і мистецтв» здійснює свою діяльність кафедра хореографії. На сайті університету [9] відображено, що підготовка майбутніх учителів з хореографії здійснюється за освітніми програмами 5В040900 – «Педагогіка хореографії», «Педагогіка казахського танцю». У змісті навчальних програм із хореографії особливе місце займає курс «Казахський танець», який є одним з основних, самостійних, профільних предметів базового циклу в хореографічній освіті. Казахстанському народному

танцю властиві глибина змісту, велика кількість художніх образів, різноманітність танцювальної мови та її ускладнення. Вищі навчальні заклади мають накопичений досвід відомих фахівців казахського народного танцю А. А. Александрова, Ю. П. Ковальова, Ш. Б. Жієнкулової, Д. Т. Абірова, З. М. Райбаєва, Б. Г. Аюханова, О. В. Всеволодскої-Голушкевич, Г. Н. Бейсенової та ін. [7, 32-33].

Особливої уваги заслуговують праці завідуючої кафедрою хореографії та культурно-дозвілдової роботи Західно-казахстанського державного університету ім. Махамбета Утемисова кандидата мистецтвознавства Крлигаш Дайиргалікизи Айткалієвої. Її праця «Танці народів Середньої Азії» [1] найбільш яскраво висвітлює регіональні особливості казахського танцю.

Зміст освітніх програм за фахом 5В040900 – «Хореографія», містить *загальноосвітні дисципліни*: «Історія Казахстану», «Казахська (російська) мова», «Іноземна мова», «Інформатика», «Екологія», «Філософія», «Педагогіка»; *базові (профільні) дисципліни*: «ТМВ класичного танцю», «Тренаж класичного танцю», «Техніка виконання класичного танцю», «ТМВ народно-сценічного танцю», «Танці народів світу», «ТМВ східного танцю», «ТМВ казахського танцю», «ТМВ стандартних танців (спадщина бальної хореографії)», «ТМВ латиноамериканських танців», «Ансамбль», «ТМВ історико-побутового танцю», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Історія музики», «Теорія музики»; *додаткові види навчання*: «Фізична культура», «Педагогічна практика», «Виробнича практика», «Проміжний державний контроль», «Підсумкова державна атестація», написання і захист дипломної роботи (проекту).

Також студенти мають право обрати додаткові *дисципліни за власним бажанням*: «Загальне фортепіано», «Історія світового театру», «Історія казахської та зарубіжної хореографії», «Хореографічна спадщина», «Історія костюма», «Акторська майстерність в хореографії», «Музичне оформлення дисциплін хореографії», «Теорія та методика викладання сучасного бального танцю», «Техніка виконання танцю модерн», «Сучасна хореографія», «Історія образотворчого мистецтва», «Анатомія та фізіологія балетної медицини», «Історія казахської та зарубіжної музики», «Мистецтво балетмейстера», «Композиція бального танцю».

За роки незалежності Республіки Казахстан були зроблені значні зусилля для модернізації національної системи вищої освіти, підвищення її конкурентоспроможності на міжнародному рівні та підвищення її якості й актуальності. Головним кроком до інтернаціоналізації вищої освіти в РК

стало рішення про реформу вищої освіти за принципами Болонського процесу. Дата 11 березня 2010 р. увійшла в історію казахстанської вищої освіти як день підписання Болонської Декларації за рішенням Комітету Міністрів освіти країн-учасниць Болонського процесу (46 країн). Відповідно до національного плану, існуючі форми й рівні академічних програм були трансформовані у трирівневу систему згідно з Болонською структурою: бакалаврат, магістратура та докторантура PhD [6, 13–14].

Сьогодні у Європейській частині Російської Федерації (РФ) діють сім вишів, що здійснюють хореографічно-педагогічну підготовку: Волгоградський державний педагогічний університет (м. Волгоград), Воронежський державний педагогічний університет (м. Воронеж), Липецький державний педагогічний університет (м. Липецьк), Мордовський державний університет ім. Н. П. Огарьова (м. Саранськ), Поволзька державна соціально-гуманітарна академія (м. Самара), Ставропольський державний педагогічний університет (м. Ставрополь), Тамбовський державний педагогічний університет ім. Г. Р. Державіна (м. Тамбов); по два вищі на південному-сході Західного Сибіру: Новосибірський державний педагогічний університет (м. Новосибірськ), Томський державний педагогічний університет (м. Томськ); на Уралі: Гуманітарний університет (м. Єкатеринбург), Уральський державний педагогічний університет (м. Єкатеринбург).

Аналіз значного масиву сайтів вищих навчальних закладів РФ дає можливість стверджувати, що найбільш специфічні особливості підготовки майбутніх учителів-хореографів спостерігаються в Мордовському державному університеті ім. Н.П. Огарьова (м. Саранськ, респ. Мордовія, РФ). На базі університету діє Інститут національної культури (до 2006 р. – факультет національної культури), у складі якого здійснює свою діяльність кафедра національної хореографії [8]. Наукова робота кафедри носить національно-регіональний характер, пошуки зосереджені в області фінно-угорської етнокультури, народної танцювальної творчості й хореографічного мистецтва мордві, а також на сценічні процеси в культурі Мордовії XIX–XX ст. [2]. Піднімається проблема трансформації мордовського танцю, моделювання національних парадигм танцю в балетному мистецтві Мордовії [3].

Особливий інтерес викликають дослідження російського культуролога, професора, доктора мистецтвознавства, завідувача кафедри національної хореографії Мордовського державного університету ім. Огарьова (м. Саранськ, респ. Мордовія, РФ) Олександра Гавриловича

Бурнаєва. До області наукових інтересів вченого відноситься: теорія й методика народної хореографії, етнічний танець, культура мордві. Найбільш цінною працею є дисертація О. Г. Бурнаєва на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства «Танцювально-пластична культура мордві (досвід мистецтвознавчого аналізу)» [4].

Рішення проблем становлення й розвитку мордовської хореографії в Республіці Мордовія та за її межами пов'язані з відкриттям спеціальності 071301.65 «Народна художня творчість»: кваліфікація – «Художній керівник хореографічного колективу, викладач», також напрям бакалаврату 071500.62 «Народна художня культура»: профіль – «Керівництво хореографічним аматорським колективом».

Результати чітко організованих навчально-виховних практик (збирання й запис фольклорних творів, зразків етнічного танцювального матеріалу на території Середнього Поволжя) широко апробуються не тільки в наукових працях кафедри (монографії, дисертації, навчальні посібники, підручники, наукові статті), але й у практичних рекомендаціях освітніх програм для хореографічних шкіл та установ додаткової освіти Республіки Мордовія.

Загальний план навчального процесу підготовки бакалаврів-хореографів у РФ містить навчальні дисципліни, які поділяються на три цикли: гуманітарний, соціальний та економічний цикл; етнокультурний, етнохудожній та етнопедагогічний цикл; професійний цикл; а також навчальну та виробничу практики й підсумкову державну атестацію. Навчальні дисципліни кожного циклу поділяються на базову й варіативну частини. Варіативна частина містить дисципліни, які встановлюються вищим навчальним закладом (факультетом) та дисципліни, які студент має право обрати самостійно.

Зміст освітніх програм фахом 071300.62 – «Народна художня культура (з циклом спеціальних дисциплін з хореографічного мистецтва)»; 071500.62 – «Народна художня культура», профіль – «Керівництво хореографічним аматорським колективом» містить навчальні дисципліни *гуманітарного, соціального та економічного циклу*: «Філософія», «Історія», «Іноземна мова», «Педагогіка та психологія», «Культурологія», «Російська мова та культура мови», «Економіка»; *етнокультурного, етнохудожнього та етнопедагогічного циклу*: «Теорія і історія народної художньої творчості», «Світова художня культура», «Національно-культурна політика», «Етнопедагогіка», «Теорія і методика етнокультурної освіти», «Етнокультурна діяльність ЗМІ», «Музейно-виставкова робота»,

«Журналістика в етнокультурній сфері», «Менеджмент і маркетинг у сфері народної художньої культури»; *професійного циклу*: «Організація та керівництво народним художнім мистецтвом», «Педагогіка народного художнього мистецтва», «Історія самодіяльного хореографічного мистецтва», «Методика керівництва художнім самодіяльним колективом», «Теорія та історія хореографічного мистецтва», «Етнографія та танцювальний фольклор народів Росії», «Регіональні особливості російського народного танцю», «Основи акторського мистецтва у режисурі танцю», «Мистецтво хореографа», «Костюм та сценічне оформлення танцю», «Теорія та історія музики», «Методика викладання сучасних напрямків хореографії», «Безпека життєдіяльності».

Дисципліни, які встановлюються вузом (факультетом): «Основи менеджменту в хореографії», «Методика викладання народної художньої культури», «Основи інформатики», «Міфологія», «Аналіз музично-танцювальних форм», «Анатомія класичного танцю», «Мордовський народний танець», «Зразки танцювального репертуару», «Дитячий танець і методика його викладання», «Основи хореографічної драматургії», «Основи сценічної мови». *Дисципліни за вибором студента*: «Степ», «Етнолонгвістика», «Академічний танець», «Регіоноведення», «Танці старинних епох», «Речова комунікація», «Грим», «Риторика», «Форми російського народного танцю». *Додаткові види навчання*: «Фізична культура», «Учебна практика», «Виробнича практика» та підсумкова державна атестація.

Студенти знайомляться зі зразками мордовського народного танцю відвідуючи такі навчальні дисципліни, як «Етнографія та танцювальний фольклор народів Росії», «Регіональні особливості російського народного танцю», «Аналіз музично-танцювальних форм», «Зразки танцювального репертуару», «Мордовський народний танець».

РФ приєдналася до Болонського процесу у вересні 2003 року на берлінській зустрічі міністрів освіти європейських країн. У процесі інтеграції в європейський єдиний освітній простір, важливо не втратити орієнтацію хореографічно-педагогічної освіти на здійснення підготовки майбутніх учителів хореографії.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.

1. Сьогодні у Республіці Білорусь діє два вищі, що здійснюють хореографічно-педагогічну підготовку, у Республіці Молдова один вищий навчальний заклад, наявних регіональних особливостей не виявлено. В Україні хореографічно-педагогічна освіта здійснюється у близько двадцяти

вишах, майже в кожному обласному центрі. У Європейській частині Російської Федерації діють сім вишів, що здійснюють хореографічно-педагогічну підготовку та по два вищі на південному-сході Західного Сибіру і на Уралі. У Республіці Казахстан хореографічно-педагогічна освіта здійснюється у двох економіко-географічних регіонах: Західному Казахстані на базі п'яти вишів та Південному Казахстані на базі одного вищого навчального закладу.

2. У змісті навчальних програм із хореографії РК 5В040900 – «Педагогіка хореографії», «Педагогіка казахського танцю» особливе місце займає курс «Казахський танець», який є одним із основних, самостійних, профільних предметів базового циклу в хореографічній освіті. Також студенти-хореографи можуть ознайомлюватися зі зразками казахського танцю під час вивчення таких дисциплін: «Історія казахської та зарубіжної хореографії», «Хореографічна спадщина» та інші. У свою чергу, програми з хореографії РФ 071300.62 – «Народна художня культура (з циклом спеціальних дисциплін з хореографічного мистецтва)»; 071500.62 – «Народна художня культура», профіль – «Керівництво хореографічним аматорським колективом» містять дисципліни, вивчаючи які студенти знайомляться зі зразками мордовського танцю: «Мордовський народний танець», «Етнографія та танцювальний фольклор народів Росії», «Регіональні особливості російського народного танцю», «Аналіз музично-танцювальних форм», «Зразки танцювального репертуару».

ЛІТЕРАТУРА

1. Айткалієва К. Д. Танці народів Середньої Азії / К. Д. Айткалієва. – Уральськ : ЗКП ім. Даулеткерей, 1999. – 74 с.
2. Бурнаєв А. Г. Генезис балетного искусства Мордовии / А. Г. Бурнаєв. – Саранск: Изд-во Мордов. ун-та, 2004. – 196 с.
3. Бурнаєв А. Г. Культурная модель мордовского танца / А. Г. Бурнаєв. – Саранск : Изд-во Мордов. ун-та, 2007. – 204 с.
4. Бурнаєв О. Г. Танцювально-пластична культура мордви (досвід мистецтвознавчого аналізу) : автореф. дис. ... докт. мистецтвознавства : спец. 24.00.01 «Теорія та історія культури» / Бурнаєв Олександр Гаврилович. – Саранськ, 2012. – 20 с.
5. Дамитов Б. К. Национальный доклад о состоянии и развитии образования в Республике Казахстан / Б. К. Дамитов. – Астана, 2009. – С. 14 – 16.

6. Державна програма розвитку освіти в РК від 2010 р. від 11.10.2004 р. № 1459. – Алмати : Юрист, 2010. [Електронний ресурс] – Режим доступу :

http://ru.government.kz/docs/u041459_rus.html.

7. Кульбекова А. К. Казахський танець : навчально-методичний посібник / А. К. Кульбекова. – Уральськ, 2000. – 87 с.

8. Мордовський державний університет ім. Н.П. Огарьова [Електронний ресурс] – Режим доступу :

<http://ink.mrsu.ru/kafedra/3/persons.htm>.

9. Західно-Казахстанський державний університет ім. Ахамбета Утемісова [Електронний ресурс] – Режим доступу :

<http://wksu.kz/ru/madmission>.

РЕЗІЮМЕ

Горских Ю. В. Региональные особенности подготовки учителей хореографии в странах постсоветского пространства.

В статье освещается современное состояние хореографическо-педагогического образования в странах постсоветского пространства. В Республике Беларусь действует два вуза, на базе которых осуществляется хореографическо-педагогическая подготовка, в республике Молдова одно высшее учебное заведение, региональных особенностей не выявлено. В Украине хореографическо-педагогическое образование осуществляется в около двадцати вузах, почти в каждом областном центре. В Европейской части Российской Федерации действуют семь вузов, осуществляющих хореографическо-педагогическую подготовку и по два вуза на юго-востоке Западной Сибири и на Урале. В Республике Казахстан хореографическо-педагогическое образование осуществляется в двух экономико-географических регионах: Западном Казахстане на базе пяти вузов и Южном Казахстане на базе одного высшего учебного заведения.

Определяются региональные особенности подготовки будущих учителей хореографии в высших учебных заведениях Республики Казахстан и Российской Федерации; обусловляется место казахского и мордовского народного танца в общем содержании образовательных программ по хореографии в РК и РФ.

Ключевые слова: *постсоветское пространство, хореографическо-педагогическое образование, Республика Казахстан, Российская Федерация.*

SUMMARY

Gors'kuh Yu. The Regional Peculiarities of Training Choreography Teachers in Post-Soviet countries.

The article highlights the current state of choreographic and pedagogical education in the countries of the former Soviet Union. The author defines the regional peculiarities of training choreography teachers in higher educational institutions of the republic Byelorussia, Moldova, Kazakhstan, the Russian Federation and Ukraine. The role of Mordovian and Kazakh folk dance in the general sense of dance educational programs in Kazakhstan and Russia is outlined.

The author admits that the Republic of Belarus has two universities on the basis of which the choreographic and pedagogical training takes place while in the Republic of Moldova there is one higher educational institution of such direction.

In Ukraine choreographic and pedagogical education is carried out in about twenty universities in almost every regional center. In the European part of the Russian Federation there are seven universities offering choreographic and pedagogical training and two universities in the south-east of Western Siberia and the Urals. In Kazakhstan choreographic and pedagogical education is carried out in two economic-geographical regions: Western Kazakhstan on the basis of five universities and southern Kazakhstan on the basis of one higher educational institution.

The author mentions that Post-Soviet space is a special social and political reality, which is due to the integrity of the controversial common historical development countries within the Soviet Union. The analysis of ministerial documents and websites of the universities in the former Soviet countries allows asserting that the Republic of Belarus, Kazakhstan, Moldova and the Russian Federation and Ukraine have got pedagogical universities which train the teachers of choreography.

In conclusion the author says that in the content of the curriculum of choreography of Kazakhstan «The Kazakh dance» occupies a special place which is a major, independent, specialized subject in basic cycle of choreographic education. The students of choreography can get acquainted with the samples of Kazakh dance while studying these subjects: «History of Kazakh and foreign dance», «Choreographic heritage» and others.

Key words: *post-Soviet space, dance, teacher education, Kazakhstan, Russian Federation.*